

Kto opiekuje się dziećmi?

Bycie rodzicem to wymagająca praca 24 godziny na dobę. Przy takim nawale obowiązków nic w tym dziwnego, że rodzicom jest trudno sobie z tym poradzić.

Większość rodziców musi spędzać część czasu z dala od swoich dzieci, czy to z powodu pracy czy wyjścia gdzieś wieczorem. Znalezienie kogoś odpowiedniego do opieki nad dzieckiem może się okazać trudne, jak również kosztowne. Jednak dzieci liczą na to, że dorośli będą je chronili a rodzice są odpowiedzialni za zapewnienie, by ich dzieci czuły się dobrze i miały dobrą opiekę, gdy rodziców nie ma w domu.

Nie ma reguły mówiącej o tym, od którego roku życia dzieci mogą zostawać same w domu. Zależy to od tego, czy dziecko jest na tyle dojrzałe, by potrafiło się zachować w nagłym wypadku oraz czy nie ma nic przeciwko temu, że zostaje samo. Dzieci dojrzewają w różnym wieku. Każde dziecko jest inne.

A więc jak rodzice mogą określić, czy ich dziecko jest wystarczająco dojrzałe? Czy bezpiecznie jest zostawiać dziecko bez opieki? Jak się czują dzieci zostawiane same i co o tym myślą? Jakie są niebezpieczeństwa i ryzyka?

Ta broszurka została opracowana, by pomóc Ci w podejmowaniu właściwych decyzji dotyczących opieki nad Twoim dzieckiem, kiedy nie ma Cię w domu.

Dzieci zostawione same w domu często czują się smutne i samotne.

Komitet ds. Ochrony Dzieci Północno-Wschodniej Szkocji (NESPCPC) obejmuje 3 gminy - Aberdeen City, Aberdeenshire oraz Moray. Członkami NESPCPC są przedstawiciele wielu różnych służb publicznych, takich jak szkolnictwo, pomoc społeczna, służba zdrowia, policja i ośrodki porad prawnych, jak również sektora prywatnego – organizacji ochotniczych oraz przedstawiciele sił zbrojnych.

Tel: 01224 814646
Email: info@nescpc.org.uk
Adres www: www.nescpc.org.uk

Dziękujemy NSPCC & Children 1st za zgodę na powielanie tej broszurki w Szkocji

Tu znajdziesz więcej informacji

Daycare Trust
(organizacja na rzecz opieki nad dziećmi)
Tel: 020 7739 2866
Internet: www.daycaretrust.org.uk

Royal Society for the Prevention of Accidents (Królewskie Stowarzyszenie na rzecz Zapobiegania Wypadkom)
Tel: 0121 248 2000
Internet: www.rospa.co.uk

Służby Lokalne
Policja, pomoc społeczna i pomoc rodzinom
- dane kontaktowe można znaleźć w lokalnej książce telefonicznej

Scottish Childminding Association (Szkockie Stowarzyszenie Opiekunek do Dzieci)
Tel: 01786 449063
Internet: www.childminding.org

One Parent Families Scotland (Szkockie Stowarzyszenie Rodziców Samotnie Wychowujących Dzieci)
Tel: 0131 556 3899
Internet: www.opfs.org.uk

CHILDREN 1st (Po Pierwsze Dzieci)
Tel: 0131 446 2300
Email: info@children1st.org.uk
Internet: www.children1st.org.uk

National Child Protection Line (Krajowa Linia Ochrony Dzieci)
Bezpłatna linia: 0800 022 3222
Internet: www.inforscotland.com/childprotection

ParentLine Scotland (Szkocki Telefon Zaufania dla Rodziców)
Tel: 0808 800 2222

Uświadamia potrzebę opieki nad dziećmi, która będzie przystępna, dostępna i dobrej jakości. Dostarcza rodzicom informacji na temat różnych możliwości opieki nad dziećmi.

Może dostarczyć rodzicom informacje oraz ulotki na temat bezpieczeństwa w domu.

Lokalna policja, pomoc społeczna i organizacje działające na rzecz rodzin badają poważne przypadki dzieci zostawianych w domu bez opieki. Pomoc społeczna zapewni wsparcie rodzinom w trudnej sytuacji.

Promuje profesjonalnych opiekunów/opiekunki do dzieci zapewniających dobrą jakość opieki nad dzieckiem i jego wychowania. Dostarcza informacji użytecznych dla opiekunów/opiekunek i rodziców na temat opieki nad dziećmi.

Doradza i udziela informacji rodzicom samotnie wychowującym dzieci.

CHILDREN 1st dąży do zapewnienia każdemu dziecku w Szkocji bezpiecznego dzieciństwa. Wspieramy rodziny w trudnej sytuacji, chronimy dzieci, by nie stała się im krzywda i nie były zaniechane, pomagamy dojść do siebie dzieciom, które były maltretowane. Promujemy prawa dziecka i bronimy ich interesów.

Pod tym numerem można porozmawiać i uzyskać poradę/informację na temat wszystkich kwestii związanych z ochroną dzieci.

ParentLine Scotland to bezpłatny telefon zaufania dla rodziców w Szkocji. Można tu zdobyć informacje, znaleźć wsparcie emocjonalne i zostać wysłuchanym.

North East of Scotland Child Protection Committee

Samo w domu

radę dla rodziców

Polish

Pamiętaj ...

- Nigdy nie zostawiaj niemowląt lub małych dzieci samych w domu (śpiących lub nie), nawet tylko na kilka minut.
- Większość dzieci w wieku poniżej 13 lat nie jest wystarczająco dojrzała, by poradzić sobie w razie nagłego wypadku i nie powinna być zostawiana w domu na dłużej niż krótką chwilę.
- Jeżeli naprawdę musisz zostawić dzieci same, udziel im jasnych instrukcji, jak się zachować w przypadku jakiegoś problemu. Zostaw im listę osób, którym ufasz, do których mogłyby pójść lub zadzwonić, np. sąsiadów czy członków rodziny. Pamiętaj również, aby przed wyjściem usunąć wszystkie niebezpieczne przedmioty będące w zasięgu dzieci (np. lekarstwa, środki chemiczne, zapalki czy ostre narzędzia)
- Nawet, jeśli zostawiasz w domu nastolatki, upewnij się, czy im to nie przeszkadza i czy wiedzą, jak w razie potrzeby skontaktować się ze służbami ratowniczymi. Jeśli to możliwe, zostaw numer telefonu, pod którym mogą Cię zastać.
- Nigdy nie zostawiaj dzieci w wieku poniżej 16 lat bez opieki na noc.

Co mówią przepisy prawa?

Prawo nie określa minimalnego wieku dzieci, które mogą zostawać w domu bez opieki. Jednak, niezgodnie z prawem jest pozostawienie dzieci w warunkach, w których mogłyby narazić się na jakiegokolwiek niebezpieczeństwo. Rodzice mogą zostać postawieni w stan oskarżenia, jeżeli pozostawią dzieci w warunkach, w których może stać się im krzywda.

Zostawianie małych dzieci samych nigdy nie jest dobrym pomysłem.

Prawo nie określa również minimalnego wieku opiekunów do dzieci. Jeżeli zatrudniasz opiekuna lub opiekunkę poniżej 16 roku życia, zatrudniasz dziecko. Jeśli coś się stanie, to Ty będziesz odpowiedzialny zarówno za opiekuna/opiekunkę, jak i za swoje własne dzieci.

Wybór opiekuna lub opiekunki do dzieci

★ Kieruj się swoimi instynktami. Jeżeli masz jakies wątpliwości odnośnie opiekuna/opiekunki do dzieci czy innej osoby mającej nad nimi czuwać, nie przyjmuj jej. Proś zawsze o przynajmniej 2 referencje i dokładnie je sprawdzaj.

★ O ile to możliwe wybierz opiekuna/opiekunkę powyżej 16 roku życia. Osoby do lat 16 nie ponoszą odpowiedzialności za żadną krzywdę, która stanie się dziecku, którym się opiekują. Pamiętaj jednak, że niekiedy nawet 16-letnie osoby mogą nie być wystarczająco dojrzałe.

★ Wszystkie osoby profesjonalnie zajmujące się opieką nad dziećmi powinny być zarejestrowane w lokalnym urzędzie. Aby otrzymać listę opiekunów w swojej okolicy, skontaktuj się z lokalnym wydziałem pomocy społecznej (jest wpisany w książce telefonicznej pod nazwą Twojego lokalnego urzędu)
★ Słuchaj swoich dzieci. Jeżeli sprawiają wrażenie niezadowolonych z osoby, która się nimi opiekuje, spróbuj znaleźć kogoś innego.

Czym jest zaniedbanie?

Jeżeli rodzic lub opiekun nie zaspokaja podstawowych potrzeb dziecka takich jak jedzenie czy ciepłe ubranie lub ciągle zostawia dziecko bez opieki, traktowane jest to jako zaniedbanie. Zaniedbanie jest czymś równie poważnym jak inne formy znęcania się nad dziećmi, ponieważ wpływ, jaki wywiera to na dziecko może być równie szkodliwy i długotrwały. Zaniedbane dzieci mogą być zamknięte w sobie, nieszcześliwe lub wyjątkowo agresywne, na czym może ucierpieć ich nauka lub stosunki z rówieśnikami.

Co o tym sądzisz?

Czterech rodziców powiedziało nam, dlaczego zostawia swoje dzieci same w domu. Po przeczytaniu każdej wypowiedzi zakreśl odpowiednie okienko w zależności od tego czy uważasz, że ich zachowanie jest OK czy też nie. Następnie porównaj swoje odpowiedzi z radami po przeciwnej stronie.

Usypianie niemowlęcia sprawia mi trudność. Przysnęło dokładnie w momencie, kiedy wychodziłem odebrać mojego syna ze żłobka. Nie przyszło mi do głowy, że może mu się coś stać w ciągu zaledwie 15 minut.

OK Nie OK

Przyjaciółka wpada i zajmuje się moim synem, kiedy ja jestem w pracy, ale po południu sama musi iść do pracy. Syn zostaje sam w domu tylko przez mniej więcej godzinę, dopóki ja nie wrócę. Jak na trzylatka jest całkiem rozsądny i jak na razie nic się złego nie przydarzyło. Nic innego nie mogę zrobić dopóki nie znajdzie się miejsce w żłobku.

OK Nie OK

Każde z nas ma bardzo absorbującą pracę i jeżeli chce rozwijać swoją karierę, musi jej poświęcać wiele godzin. Dzieci mają klucz, by po szkole mogły same wrócić do domu i zająć się sobą przez dwie lub trzy godziny. Ponieważ mają 8 i 11 lat, wydaje nam się, że są za duże na opiekunkę. Poza tym sprawiają wrażenie szczęśliwych ze swoimi komputerami i sprzętem stereo.

OK Nie OK

Sama wychowuję dwóch chłopców – młodszy ma 2 latka a starszy niecałe 6 lat. Jedynym sposobem dla mnie, by gdzieś wyjść wieczorem to zrobić to kiedy śpią. Wychodzę tylko na kilka godzin. Oni i tak nigdy się nie budzą, więc nie ma w tym nic złego.

OK Nie OK

A teraz przyjrzyjmy się temu z punktu widzenia dziecka...

Nigdy nie jest OK zostawiać niemowlęcia samego, nawet tylko na parę minut. Co, jeśli dziecko obudziło się dokładnie w chwili wyjścia rodzica z domu? Dla niemowlęcia 15 minut to bardzo dużo czasu, w którym czuje się porzucone i płacze. Również ryzyko jest duże. Co by było, gdyby dziecku zrobiło się niedobrze albo wybuchłby pożar?

Trudno jest radzić sobie jednocześnie z pracą i dziećmi, zwłaszcza, kiedy brak miejsc w żłobkach a profesjonalni opiekunowie/opiekunki do dzieci są drodzy. Ale małe dzieci nigdy nie powinny zostawać same w domu, nawet tylko na chwilę. Godzina spędzona bez rodzica czy innego opiekuna może być godziną poczucia samotności i smutku. Poza tym na małe, ciekawe wszystkie dziecko czyha wiele niebezpieczeństw.

Większość dzieci w wieku od 8 do 11 lat nie jest wystarczająco dojrzała, by zostawać w domu bez opieki dłużej niż na bardzo krótką chwilę – i na pewno nie każdego dnia. Zanim podejmiesz decyzję, upewnij się, że Twoje dzieci są zadowolone i czują się pewnie zostając same w domu i że wiedzą dokładnie, gdzie jesteś i co zrobić, jeśli coś się wydarzy. Pamiętaj, że to niesprawiedliwe oczekiwać od starszych dzieci, które same nie są jeszcze dojrzałe, że będą się zajmowały młodszym rodzeństwem. Pamiętaj także, że dla większości dzieci czas spędzony z rodzicami jest dużo cenniejszy niż dobra materialne.

Zostawianie małych dzieci samych w domu w nocy nigdy nie jest bezpieczne, nawet jeśli śpią. A jeśli się nagle obudzą, bo przysni im się coś złego i zaczną Cię szukać? Ciemność może ich przerazić i jest zbyt wiele niebezpieczeństw, z powodu których lepiej nie ryzykować. Dla rodzica samotnie wychowującego dziecko znalezienie czasu dla siebie może być bardzo trudne. Może warto poszukać innego samotnego rodzica w okolicy i spróbować się czasem wymieniać w roli opiekuna?

**PAMIĘTAJ, NIGDY NIE WARTO NARAŻAĆ BEZPIECZEŃSTWA
LUB DOBREGO SAMOPOCZUCIA TWOJEGO DZIECKA**